

Кыргыз Республикасындагы ЖМКнын ишинин гендердик аспектилері боюнча базалык изилдөө

Ижилдөөнүн максаттары жана милдеттери

Ижилдөөнүн максаты-КР ЖМК ишмердүүлүгүнүн гендердик аспекти боюнча учурдагы кырдаалды аныктоо жана талдоо

Гендердик-сезимтал журналистиканын (мындан ары-ГСЖ) стандарттарын колдонуу практикасы

Журналисттерди даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу программаларына ГСЖ маселелерин интеграциялоо деңгээли

ГСЖ стандарттарын колдонуу жана жаштар менен майыптардын көйгөйлөрүн чагылдыруу үчүн ЖМКнын потенциалын жогорулатуу боюнча учурдагы жана мурунку изилдөөлөргө/долбоорлорго/демилгелерге сереп салуу

Изилдөө методологиясы

Кабинеттик
изилдөө

Фокус
топтор

- Медиа сфераны изилдөө жана талдоо
- ЧУА изилдөө,
- Изилдөө үчүн жеткиликтүү изилдөө темалары, расмий отчеттор жана статистика боюнча учурдагы изилдөөлөрдү жана маалымат топтомдорун изилдөө.
- ЖМК өкүлдөрү (редакторлор) - 13 адам,
- ЖОЖдордун окутуучулары-9 адам.

Изилдөө жыйынтыктары:

Кабинеттик изилдөө

Аялдардын укуктарын коргоонун эл аралык стандарттары

- Аялдардын укуктарын коргоонун эл аралык стандарттары
- Аялдардын саясий укуктары жөнүндө Конвенция 1953-ж.
- Никеге турууга макулдук, нике курагы жана никени каттоо жөнүндө Конвенция
- Үйлөнгөн аялдын жарандыгы жөнүндө Конвенция
- Энени коргоо жөнүндө Конвенция
- 1993-ж. аялдарга карата зомбулукту жоюу жөнүндө Декларация.
- Аялдардын абалын жакшыртуу боюнча иш-аракеттердин Пекин платформасы (ИАПП)

Улуттук мыйзамдар

- КР Конституциясы, 2021-жыл
- "Бирдей укуктар менен бирдей мүмкүнчүлүктөрдүн мамлекеттик кепилдиктери жөнүндө" КР Мыйзамы
- "Кыргыз Республикасынын Президентин жана Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарын шайлоо жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамы
- "Жергиликтүү кеңештердин депутаттарын шайлоо жөнүндө"
- КР Эмгек кодекси
- КР Үй-бүлө кодекси
- КР Кылмыш-Жаза кодекси, КР укук бузуулар жөнүндө кодекси
- Үй-бүлөлүк зомбулуктан сактоо жана коргоо мыйзамы

Изилдөө жыйынтыктары:

Кабинеттик изилдөө

Стратегиялар, программалар жана экспертизалар

- Кыргызстанда кандай гана мыйзам долбоору болбосун, ал демилгеленгенге чейин гендердик экспертизадан өтүшү керек. Кыргыз Республикасынын Юстиция Министрлиги туруктуу негизде бардык мыйзамдарга гендердик экспертиза жүргүзөт
- 2030-жылга чейин гендердик теңчиликке жетишүү боюнча улуттук стратегия
- Балдардын никесин жоюу боюнча байланыш стратегиясы
- Гендердик жана үй-бүлөлүк зомбулукка чара көрүү жана азайтуу боюнча План (иштелип чыгат)
- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Аялдар иштери жана гендердик өнүктүрүү боюнча Улуттук кеңеш

ЖМКнын ишинде гендердик тең укуктуулукту белгилеген ченемдик-укуктук актылар

- Кыргыз Республикасынын Этика кодексинин 6-беренеси
- "ММК жөнүндө" мыйзам

Изилдөө жыйынтыктары: ЖМК

редакторлорун

Кыргызстанда басмырлоонун көрүнүшү

Аялдар

ЛГБТ

Ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар

Улуттук азчылыктардын өкүлдөрү

Үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткан адамдар

Курактык топтордун өкүлдөрү (улгайган адамдар, балдар)

Кургак учук, ВИЧ менен ооруган адамдар

Аз камсыз болгондор

Кыргызстанда гендердик теңчилик мыйзам тарабынан бекитилген

Кыргызстандын Калкы

КР ЖК депутаттары (2020)

Мамлекеттик кызматкерлер, мамлекеттик кызматтарды ээлегендер кызматы (2020)

- Аялдардын эмгек акысынын эркектерге карата катышы 2021-жылы 75% түздү

"Кечээ акимдердин жана губернаторлордун сүрөтү бар эле, ал жакта дагы бир эркек киши бар экен. Биз министрлер кабинетинин азыркы курамы кандай экенин билебиз-жалгыз Эркектер. Менин оюмча, саясатта болуп жаткан окуялар коомдун чагылышы. Аялдар барган сайын экинчи планга түртүлүп, алардын пикири эске алынбайт. Ошентип, алардын укуктары көп деп эсептелет" ФГнын катышуучусу

Отчет фокус-топтордун катышуучуларынын пикирин чагылдырат. Маалыматтар өкүлчүлүктүү эмест

Изилдөө жыйынтыктары: ЖМК

Кыргызстанда гендердик стереотиптер кеңири жайылган

- үй чарбасын жүргүзүү жана балдарды тарбиялоо аялдын милдети,
- эгерде аял кесиптик ийгиликке жетишкен болсо, анда ал жаман аял, кожойке, эне,
- кесипкөй ишке ашыруу эркек үчүн милдет жана зарылчылык,
- эгерде аялга зомбулук көрсөтүлсө-өзү күнөөлүү
- эгерде аялга зомбулук көрсөтүлсө, анда ал жардам сурабашы керек, «выносить сор из избы»,
- эгерде аял белгилүү бир жашка чейин төрөбөсө, анда ал аял катары аткарылган эмес
- Ж. б.

Салттарбала кезинен таңууланган

ММК гендердик стереотиптерди жайылтууга көмөктөшөт

Аялдар ушул стереотиптерге ылайыкташууга аракет кылышат

"Мен кайсы бир тармакта эксперт болгон аялдарды билем. Бирок сен аларды чакырасың, мындай дейсиң, биз чакыргыбыз келди... ал мындай дейт: Мен сага өз оюмду айта алам, бирок келгиле мен бир жерде сүйлөбөйм учурдагы шоу, мен ачык айтпайм" ФГнын катышуучусу

"Мына бизде Турмуш сайты бар жана ал жерде "женеке" рубрикасы бар. Ал эми аял очоктун сакчысы экенин баалуулуктар бар, ал үй тиричилигинин бүт эмгегин өзүнө жүктөдү. Бирок адамдар жагат, адамдар окушат" ФГнын катышуучусу

Изилдөө жыйынтыктары: ЖМК

редакторлору Акыркы 3 жылда ЖМК гендердик темага көбүрөөк көңүл бура баштады.

Гендердик теңсиздик проблемаларын курчутуу, зомбулуктун деңгээлин жогорулатуу (гендердик, үй-бүлөлүк)

A

Коомдун гендердик теңсиздик проблемаларын а болгон кызыгуусу артууда..

C

B

ММКнын практикасына ГСЖ стандарттарын киргизүү, окутуу программалары

- ➔ Кыргызстандагы ЖМКлар көбүнчө зомбулукка байланышкан гендердик темаларды чагылдырышат.
- ➔ Миграция темасы, тактап айтканда, туугандарынын камкордугунда калган эмгек мигранттарынын балдары актуалдуу
- ➔ Гендердик тема, аярлуу топтордун проблемалары маалымат себептеринин келип чыгышына жараша ЖМКда чагылдырылат
- ➔ Гендердик теңчиликке тиешелүү маселелер боюнча калктын маалымдуулугу төмөн бойдон калууда

Изилдөө жыйынтыктары: ЖМК

Кыргызстандын ЖМКлары төмөнкүлөрдү чагылдырбайт:

ЛГБ

ЛГБТ өкүлдөрү стигмация айынан ачыктыкка даяр эмес

Маселе сезимтал жана талаштуу

Компетенттүүлүк жок

Сексуалдуулукка байланыштуу маселелерди

талкуулоо көнүмүш

Корумчулуктун ЛГБТга болгон терс мамилеси, ЛГБТ пропагандасы үчүн медианы айыптоо

Дин

Дин жаатында бирдиктүү мамлекеттик саясаттын жоктугу

Тематика боюнча квалификациялуу эксперттер жок

Карыла

Кыргызстанда карыларга сый мамиле жасалат деген стереотип жана аларда көйгөй жок

Улуттар аралык мамиле

"Аларды чагылдыруу журналист үчүн да, редакция үчүн да кесепеттерге алып келет" фокус-группанын катышуучусу

Эркектерге зомбулук

Корумдун терс кабылдоосу

Изилдөө жыйынтыктары: **ЖМК** редакторлору

Кыргызстандын журналисттери гендердик маселелерди чагылдырууда кетирген каталары:

Гендердик стереотиптерди жайылтуу

Victim-blaming жана софт-гендердик зомбулук учурларын чагылдырууда кылмышкерлерди актоо

Эйджизм

Зордук-зомбулуктан жабыркагандардын жеке маалыматтарын ачыкка чыгаруу

Коомдо стереотиптерди жайылтуу жана тамырлоо.

Изилдөө жыйынтыктары: ЖМК

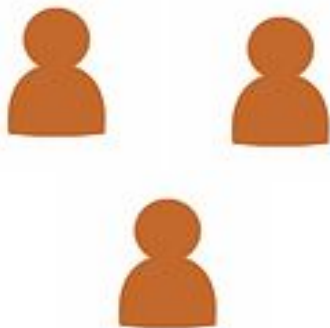

редакторлору

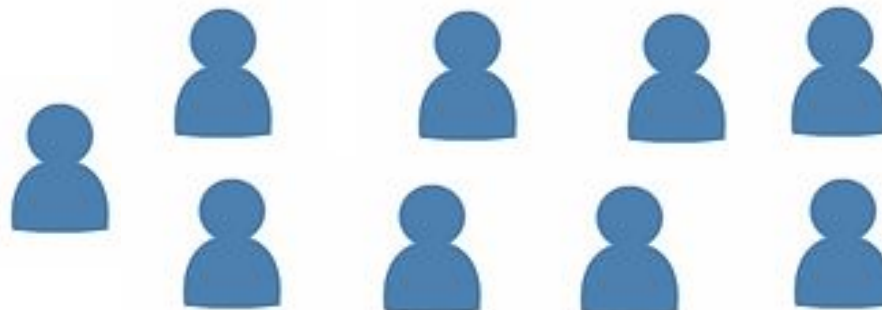

ФГНнын бардык катышуучулары Кыргызстандагы журналисттер бардык гендердик топтордун өкүлчүлүгүн камсыз кылуу жана ЖМКда гендердик басмырлоо учурларын болтурбоо үчүн ГСЖ стандарттарын сакташы керек деп эсептешет.

ГСЖ стандарттары документ түрүндө бекитилген

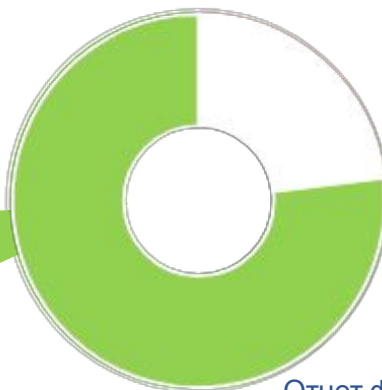
ГСЖ стандарттары документ менен бекитилген эмес, кызматкерлер оозеки эрежелерди жана келишимдерди карманышат

ГСЖ стандарттары колдонулбайт

ГСЖ стандарттары документ менен бекемделиши керек: стандарттарды сактоо материалдардын жакшы сапатын камсыз кылат

ГСЖ стандарттарын документ түрүндө бекитүүнүн кажети жок:

- Редакциялык саясатка таасири жок
- Журналисттик иштин бюрократизациясы.

Изилдөө жыйынтыктары: ЖМК

редакторлору

Бардык катышуучулар ГСЖ стандарттары жөнүндө уккан ГСЖ стандарттары жөнүндө маалымат булактары

Долбоордун сайты
HERO/ДатКАйы
М:
<https://hero-datkaayim.kg>

Гендердик эксперттер

Соцтар мактар

Сайт
Journalist .kg

ЕБ жана БУУнун демилгеси «Луч света»

"Окуяларды гендердик жактан сезимтал чагылдыруу жана медиа сабаттуулук аркылуу экстремизмди пропагандалоого каршы аракеттенүү боюнча колдонмо" Г. Ибраева и Г. Торалиева

Тренинг модулары / материалдар HERO/ДатКАйым

"Гендердик сезимтал журналистиканын стандарттары" методикалык колдонмосу

Гендердик эксперттердин маалымат базасы HERO/ДатКАйым

ГСЖ боюнча Курс Cabar.asia

ГСЖ боюнча Курс Cabar.asia

Изилдөө жыйынтыктары: **ЖМК** редакторлору

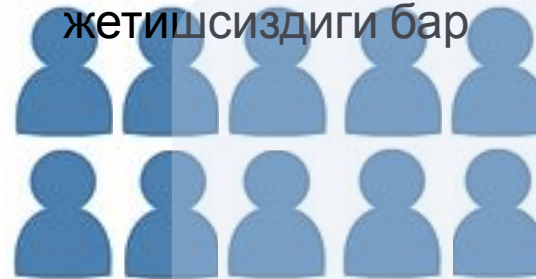
ГСЖ стандарттары жөнүндө жок дегенде бир маалымат булагын аташты

ГСЖ тууралуу маалыматтын бир да булагын аташкан жок

Кыргызстанда ГСЖ стандарттары тууралуу маалыматтын жетишсиздиги бар

Кыргызстанда ГСЖ стандарттары тууралуу маалыматтын жетишсиздиги жок

➔ ГСЖ боюнча тренингдерде маалымат берүүнүн заманбап ыкмалары колдонулбайт. Журналисттердин катышууга мотивациясы жок

➔ Материалдарды даярдоого менторлордун түздөн-түз катышуусу-ГСЖ жаатында маалымат берүүнүн жана окутуунун натыйжалуу ыкмасы

Изилдөө жыйынтыктары: ЖОЖдун

Окутуучулары

БАРДЫК КАТЫШУУЧУЛАР: Кыргызстанда ар кандай социалдык-демографиялык топторго карата басмырлоонун көрүнүшү:

Дискриминациянын бардык түрлөрүн жоюуда ММКнын негизги ролу: социалдык нормаларга жана жүрүм-турумга тийгизген таасири

Аялдар

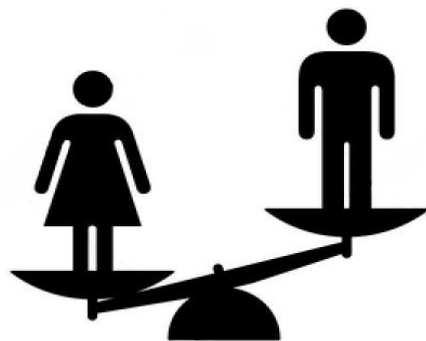
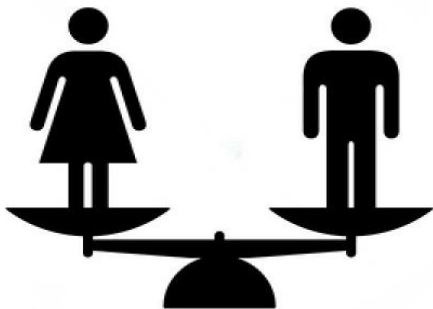
ЛГБТ

ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар

Карылар

Юридикалык

Чынында

"ММКнын ролун зор деп эсептейм. Жаңы медианын пайда болушу, коомго таасир этүү, watch dogs болуу, рупор болуу жана коомдун мыйзамдарын сактоо үчүн дагы чоң мүмкүнчүлүк" фокус-группанын катышуучусу

- ММЖдын кызматкерлери: көпчүлүгү аялдар
- ММЖдын башкаруу: көпчүлүк эркектер

Изилдөө жыйынтыктары: ЖОЖдун

Окутуучулары

- Акыркы 3 жылда ЖМК гендердик темага көбүрөөк көңүл бура баштады.

Экономикалык кырдаалдын начарлашынан улам гендердик/үй-бүлөлүк зомбулуктун деңгээли өстү. Пандемия COVID-19 терс таасирин тийгизди

A

ЖМК кызматкерлеринин/журналисттердин ГСЖ тууралуу маалымдуулугунун деңгээли алардын билим берүү иш-чараларына катышуусунун

C

B

Санариптештирүү, социалдык тармактарды өнүктүрүү гендердик/үй-бүлөлүк зомбулук учурлары катталышына өбөлгө түзөт. Маалымат коомчулуктун нааразычылыгын жаратып жайылып

- ГендерныеГендердик маселелер көбүнесе гендердик зомбулуктун контекстинде чагылдырылат, анткени бул темалар көбүрөөк "чыкылдатылуучу" жана коомдук резонанс жаратат
- Гендердик темадагы материалдар негизинен жаңылык мүнөзүндө
- Аналитикалык материалдар, журналисттик иликтөөлөр дээрлик чыгарылбайт
- Аялдардын ийгилиги темасы аз камтылган

Изилдөө жыйынтыктары: ЖОЖдун

Окутуучулары

Кыргызстандын ЖМКлары төмөнкүлөрдү чагылдырбайт:

ЛГБ

Коомдогу терс кабылдоо

Пропаганда боюнча айыптоо

Дин

Журналистика чөйрөсүндө динге карата так мамлекеттик саясат жок

Секс жана сексуалдык билим берүү

Карыла

Балда

Балдар үчүн кыргыз жана орус тилдериндеги контенттин жетишсиздиги

Ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген салттар адамдар

Улуттук

"Биз 30 жылдан бери өз идеологиябызды түзө элекпиз. Биз аракет кылган жалгыз нерсе, балким, бул биздин коомду сактап, салттуу түшүнүктөргө жабышып калгандыр. Улуттук каада-салттарга жана Исламга каршы сүйлөө өтө этиятсыз. Качан гана высказываешься, ошол жерде эле сени деп стигматизируют, сен эмес кыргыз ж. б." фокус-группанын катышуучусу

Изилдөө жыйынтыктары: ЖОЖдун Окутуучулары

Бардык катышуучулар:

ЖМК коомдо билим берүү-агартуу миссиясын ишке ашырып жатат

ММКлар ГСЖ стандарттарын сактоого милдеттүү

- КЛООП ГСЖнүн стандарттарына эң көп жооп берет
- Кыргызстандын ММКларында гендердик маселелерди туура эмес чагылдыруу көйгөйү бар.

Гендердик стереотиптер:

Мазмунду кыргыз тилинде жарыялаган ЖМКларга мүнөздүү. Мамлекеттик маалымат каражаттары гендердик стереотиптерди таратат

Victim blaming

Жеке маалыматтарды ачуу

- Кыргызстанда ГСЖ стандарттарын илгерилетүүгө жолтоо болгон негизги тоскоолдуктар:

Мамлекет жана коом тарабынан аларды четке кагуу. Коом гендердик теңсиздик проблемасынын бар экендигин моюнга алышы керек

Калктын медиа сабаттуулугунун төмөн деңгээли

ММК кызматкерлеринин гендердик сезимталдыгынын төмөн деңгээли

Изилдөө жыйынтыктары: ЖОЖдун

Окутуучулар
ГСЖ стандарттары жөнүндө маалымат булактары:

"Гендердик сезимтал журналистиканын стандарттары" методикалык колдонмосу

Долбоор HERO/Датк Айым

Тренинг модулдары / материалдар HERO/Датк Айым

КЛООП

Соцтармактар

Сорос Фонду

БУУнун уюмдары (ЮНЕСКО, ПРООН)

«Руководство» Окуяларды гендердик жактан сезимтал чагылдыруу жана медиа сабаттуулук аркылуу экстремизмди пропагандалоого каршы аракеттенүү боюнча колдонмо». Г. Караева, Т. Тралиев

Социологдордун, психологдордун илимий басылмалары

Гендердик эксперттер

ГСЖ боюнча Курс Cabar.asia

Кыргыз тилинде маалыматтын жетишсиздиги (суроо-талаптын жоктугу)

Колдонуучулардын кеңири катмарына жеткиликтүү тилде берилген маалыматтын жетишсиздиги

ГС алдын алууга багытталган профессионалдык макалалардын, изилдөөлөрдүн, иликтөөлөрдүн жетишсиздиги

Изилдөө жыйынтыктары: ЖОЖдун

Окутуучулары

ГСЖ маселелери
"Гендер жана медиа"
предметинин алкагында
изилденет

ГСЖ суроолору окуу
программаларына киргизилген эмес

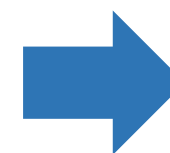
Журналисттер коомдогу байланышты жүзөгө ашыруучу негизги субъект.

Журналисттер маалыматтын кабыл алынышына жана берилишине таасир этет

Гендердик проблематика - коомду өнүктүрүүнүн маанилүү элементи, социалдык адилеттүүлүк маселеси

ГСЖ
стандарттарын
үйрөнүү
журналистика
факультетинин
студенттери үчүн
милдеттүү болушу
керек

Сунуштар

Мамлекеттик органдар үчүн

1

Мамлекет гендердик теңчиликти камсыз кылууда биринчи кезектеги ролду ойнойт. Гендердик топтордун мыйзамдуу тең укуктары бекемделген, бирок ишке ашыруу механизми иш жүзүндө иштебейт. Ошондуктан мыйзам чыгаруу жаатында гендердик тең укуктуулуктун Заманбап институтун түзүү маанилүү. Гендердик стандарттар Мамлекеттик жана муниципалдык уюмдардын ишин, анын ичинде кадр саясатын жөнгө салуучу документтерде бекемделиши керек.

2

ӨЭУ менен өнөктөштүктө гендер жана медиа сабаттуулук жаатында калк арасында билим берүү-агартуу иштерин жүргүзүү, гендердик стандарттарды бардык мүмкүн болгон каналдар: ЖМК, жарандык коом уюмдары, жалпы билим берүүчү мектептерден баштап билим берүү уюмдары аркылуу коомго көрсөтүү зарыл.

3

Журналисттерди даярдоо менен алектенген ЖОЖдордун программаларына ГСЖны окутууну киргизүү

4

Гендер жаатында илимий-изилдөө иштерин жүргүзүү, гендердик проблематика жана гендердик басмырлоо жаатында ар кандай аспектилерди изилдөө зарыл

Сунуштар

ММК үчүн

5

Коомдук пикирди калыптандыруу жана ЖМКда гендердик стереотиптерди жоюу үчүн позитивдүү кейстерди көбүрөөк көрсөтүү зарыл:

- Көбүнчө аялдарды "аялдар" кесиптеринде гана эмес, "эркектер" (мисалы, ITчөйрөсүндө) жана тескерисинче, алар үчүн салттуу эмес ролдордогу Эркектер жөнүндө (мисалы, бала багуучулар, эркек декрет, позитивдүү аталык) көрсөтүү.
- Улгайган адамдардын активдүү өкүлдөрү тууралуу (жаркын кейс: профессор Карасева Тик Токто (Токтун чон энеси), анда ал бул тармактын форматында өзүнүн жашоосу, ден соолугу тууралуу билимин берет).
- Майыптыгы бар активдүү адамдар ж. б.

6

ЖМК жарыяланган иштердин абалын көзөмөлдөшү керек (убакыт өткөндөн кийин басылмалардын каармандарына эмне болгон)

7

ЖМК гендердик темага материалдарды берүүнүн формаларын диверсификациялоосу зарыл. Материалдар гендердик аспектилерди эске алуу менен "бул жерде эмне туура эмес" экенин көрсөтүп, жаңылык гана эмес, билим берүүчү да болушу керек.

8

Аялдарга, балдарга, кары-картаңдарга, майыптыгы бар адамдарга жана башка аялуу топторго карата басмырлоо жана зомбулук фактылары жана мындай учурлардын коом үчүн кесепеттери тууралуу журналисттик иликтөө жүргүзүү зарыл.

Сунуштар

ӨЭУ үчүн

9

ӨЭУ гендердик-этикалык кодексти иштеп чыгууда жана аны имплементациялоодо мамлекеттик органдарга көмөк көрсөтүшү керек

10

ГСЖ боюнча тренингдерге катышууга журналисттердин мотивациясын жогорулатуу үчүн:

- журналисттердин кесиптик кызыкчылыктарын эске алуу менен курстардын программаларын иштеп чыгууга, мисалы, мобилографияны, мобилдик гаджеттердин атайын мүмкүнчүлүктөрүн окутууга ж. б.
- ГСЖ боюнча контентти түзүү үчүн мини гранттарды алуу менен тренингдердин/конкурстардын программаларын иштеп чыгуу.

11

ӨЭУ мамлекеттик органдар менен өнөктөштүктө айыл жергесинин жашоочулары (эркектер) үчүн аялдардын коомдогу, коомчулукту өнүктүрүүдөгү ролу жөнүндө, анын ичинде турмуш-тиричиликти жеңилдетүү (кир жуугуч машина, чаң соргуч ж.б. турмуш-тиричиликти жеңилдетүүчү түзүлүштөр) тууралуу тренингдерди өткөрүү.

12

Журналисттердин гендердик сезимтал эксперттерге муктаждыгын камсыздоо.

13

ӨЭУ ЖМК менен биргеликте балдар жана өспүрүмдөр үчүн гендердик тематикага арналган билим берүү материалдарын чыгаруу зарыл.

Сунуштар

“InKoom– Кыргызстанда адилеттүү жана инклюзивдүү коомдун өнүгүшүнө көмөк көрсөтүү” долбоору үчүн

14

ГСЖ маалыматы ар кандай ресурстарга жайылып, аны табуу кыйынга турат. Аны системалаштыруу жана ар кандай багыттар боюнча гендердик эксперттердин пулун кошуу менен бир ресурска топтоо зарыл. Бул ресурс жөнүндө маалымат кеңири жайылтылышы керек.

15

2020-жылга чейин гендердик теңчиликке жетишүү боюнча Улуттук стратегияга жана гендердик теңчиликке жетишүү боюнча улуттук иш-аракеттер планына ылайык гендердик сезимтал журналистиканын стандарттары боюнча методикалык колдонмо иштелип чыккан. Бирок ал жалпыга маалымдоо каражаттарында кеңири тараган жок. Аны ЖМКнын редакциялык саясатына киргизүү боюнча ишти күчөтүү зарыл. Гендердик сезимтал журналистиканын стандарттары ЖМК тажрыйбасында редакциялык стандарттардын деңгээлинде бекемделиши керек. ЖМК коомдо гендердик маселелерге көбүрөөк аң-сезимдүү мамиле жасоого түрткү бериши керек.

16

ГСЖ стандарттарын окутуунун басымын ММКнын кыргыз тилдүү сегментине которуу зарыл. Мындан тышкары, Кыргызстандын бардык аймактарын окутуу менен камтуу маанилүү.

17

Окутууну уюштурууда салттуу тренингдерден тышкары альтернативдүү ыкмаларды колдонуу керек, мисалы:

- Редакциядагы резиденциялар жана ментор менен иштөө;
- Гендердик сезимталдык боюнча журналисттерди табуу - квиз;
- ЖОЖдун студенттери (журналистика факультеттери) жана ЖМКнын жаш журналисттери үчүн гендердик стандарттар жана гендердик сезимталдык боюнча оюн формасындагы кыска мөөнөттүү интенсивдүү курстар. Курстун аягында катышуучулар материалды чогултуп, жарыялашы керек. Жыйынтыгы боюнча жеңүүчүлөрдү аныктоого болот.

Сунуштар

“InKoom– Кыргызстанда адилеттүү жана инклюзивдүү коомдун өнүгүшүнө көмөк көрсөтүү” долбоору үчүн

18

Окутуу иш-чараларын өткөрүүдө мультимедиялык техниканы колдонуу менен МЖӨ жөнүндө Материалды жеткиликтүү формада (мисалы, презентация түрүндө) баяндоо зарыл. Окутууга тиешелүү тажрыйбасы жана билими бар адистерди тартуу зарыл.

19

Жаштарга гендердик билим берүү маанилүү багыт болуп саналат. Гендердик теңсиздик маселелерине басым жасоо менен жаштарды окутуу үчүн, мисалы, популярдуу тиктокерлер, ютуберлер жана башкалар менен кызматташуу аркылуу социалдык тармактарды кеңири колдонуу керек.

20

Жарандык коом уюмдарын, фонддорду, мамлекеттик органдардын өкүлдөрүн ж.б. тартуу менен консультациялык иш-чараларда окутууну жана талкуулоону уюштуруу аркылуу ГСЖ стандарттарын алдыга жылдыруу мындай иш-чаралар менен Кыргызстандын бардык аймактарын камтуу зарыл. Мындан тышкары, жаштарды тартуу керек.

21

Улуттук гендердик этика Кодексин иштеп чыгууну жана кабыл алууну жана аны ЖМКнын иш практикасына киргизүүнү демилгелөө.

22

Журналисттер үчүн гендер жаатында эксперттик/насаатчылык кызматтарды көрсөтүү.

23

Кыргыз тилиндеги контентти чыгарган ЖМКлар үчүн окутууну уюштуруу, кыргыз тилдүү медианын гендердик сезимталдыкка контент - талдоо жүргүзүү.

Сунуштар

“InKoom– Кыргызстанда адилеттүү жана инклюзивдүү коомдун өнүгүшүнө көмөк көрсөтүү” долбоору үчүн

24

ММКнын ГСЖ жаатындагы муктаждыктарын баалоого, ГСЖ стандарттарын иштеп чыгууга жана натыйжалуу жайылтууга жардам көрсөтүү.

25

ГСЖ жаатындагы журналисттер үчүн методикалык материалдарды иштеп чыгуу. Атап айтканда, терминдердин жана түшүнүктөрдүн глоссарийин, терминдер жана түшүнүктөр үчүн синонимдердин тизмесин түзүү жана актуалдаштыруу.

26

Стереотиптерди колдонбостон кинопродюсерлер, кинорежиссерлор ж.б. киноискусствонун өкүлдөрү үчүн гендердик маселелер боюнча окутууну (баштоо үчүн базалык маалыматты - аялдарды, эркектерди, улгайган адамдарды ж. б. кантип көрсөтүү керек) жүргүзүү зарыл.

27

Көптөгөн жолдоочулары бар блоггерлерди, массалык аудитория менен иштеген адамдарды гендердик илгерилетүүгө тартуу жана алар үчүн билим берүү иш-чараларын оюн түрүндө өткөрүү.

28

Мамлекеттик органдардын, өзгөчө күч түзүмдөрүнүн (ИИМ, УКМК, Башкы прокуратура, билим берүү министрлиги ж.б.) басма сөз - катчылары үчүн пресс-релиздерди түзүүдө айрым топтордун стигмасын жана стереотиптерди жайылтууну кантип жоюу жөнүндө окутуучу тренингдерди өткөрүү.

29

Студенттер үчүн жана мектеп окуучулары үчүн билим берүү иш-чараларын өткөрүү.

30

Харассмент учурларынын көбөйгөндүгүнө байланыштуу ЖОЖдордо жана ЖМКларда харассмент боюнча базалык онлайн тренингди киргизүү, ал эми ЖОЖдордун жана ЖМКлардын эмгек келишимдеринде харассмент үчүн жоопкерчилик чарасын кароо.

**УККАНЫҢЫЗ ҮЧҮН
РАХМАТ!**

www.sta.kg

Проект финансируется
Европейским Союзом

Данная публикация опубликована при финансовой поддержке Европейского Союза.
За его содержание несет исключительную ответственность ОО «Агентство социальных технологий»
и ОО «Центр социологических, политологических и социо-психологических исследований».
Публикация не обязательно отражает точку зрения Европейского Союза.